

MAGAZYN MUZEALNY

Nr 5 | sierpień 2020 | wydanie specjalne

WYSTAWY I WYDARZENIA | EDUKACJA I PUBLIKACJE

W tym roku mija 100 lat od Bitwy Warszawskiej, nazywanej też Cudem nad Wisłą. Z tej okazji Muzeum Historyczne w Lubinie zaprasza na Noc Muzeów, która odbędzie się pod hasłem „100. rocznica obrony Europy przed komunizmem”. Czekają nas trzy dni z historią: 14, 15 i 16 sierpnia 2020.

Noc Muzeów z Bitwą Warszawską

► W programie m.in. gra miejska „1920” (piątek, 14 sierpnia, godz. 15.00–19.00). Chętni powinni zgłosić się do punktu werbunkowego w ratuszu. Zadaniem graczy będzie dostarczenie ważnego meldunku do sztabu. Więcej szczegółów znajdziecie na stronie 7.

Zarówno w ratuszu (w piątek), jak i w Parku Leśnym (w piątek, sobotę i niedzielę) – głównym miejscu tegorocznej Nocy Muzeów – będzie wiele atrakcji takich jak wystawy, inscenizacje i dioramy historyczne, pokazy umundurowania wojsk i sprzętu militarnego, defilada wojskowa, pokazy mody, prezentacja zabytkowych rowerów, a nawet konkurencje sportowe – bieg i marsz z kijkami nordic walking.

Dla miłośników militariów prawdziwą gratką będą przejazdy czołgu Renault FT-17 i możliwość obejrzenia go z bliska, podobnie jak miota-

cza min 7.58 cm Minenwerfer czy armaty Kruppa 75 mm M1903. Punktem kulminacyjnym tegorocznej Nocy Muzeów jest inscenizacja Bitwy Warszawskiej, która odbędzie się w sobotę, 15 sierpnia o godz. 18.00 w Parku Leśnym na polanie przy wyjściu w kierunku Chrótnika.

Zapraszamy na warsztaty historyczno-plastyczne z rekonstruktorami. Uczestnicy stworzą dioramę Bitwy Warszawskiej, która później będzie prezentowana w Parku Leśnym. Obowiązują zapisy pod nr. tel. 731 123 733.

Zapraszamy!

**Cud, albo genialne decyzje
100. rocznica Bitwy Warszawskiej,**
str. 6

**Program Nocy Muzeów 2020, str. 2, 15
Mapka miejsc i atrakcji, str. 4-13**

**Gra miejska „1920” – Noc Muzeów
2020, str. 7
Gra terenowa w Parku Leśnym
str. 10**

muzeum-lubin.pl

NOC MUZEÓW

14-16.08.2020

PROGRAM

PIATEK, 14 SIERPANIA

RATUSZ/RYNEK, GODZ. 12.00-21.00

12.00–21.00	Wystawy czasowe w Ratuszu: - Wojna polsko-bolszewicka/Piwnica Ratuszowa - Bitwa Warszawska. Stulecie zwycięstwa/Galeria Ratuszowa
12.00–21.00	Diorama historyczna: Prezentacja historycznego umundurowania wojsk z okresu II Rzeczypospolitej Polskiej
15.00–19.00	Gra miejska 1920 , 6 punktów do znalezienia: - Punkt werbunkowy (Ratusz) - Koszary (Park Piłsudskiego) - Siedziba Żandarma (Pomnik Pamięci Ofiar Lubina '82) - Szpital (Park Wrocławski) - Biuro propagandy (Park Kopernika) - Życie codzienne (Basztą Głogowska) - Powrót do sztabu (Ratusz)
15.00–21.00	Warsztaty historyczno-plastyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych <i>Polskie czapki wojskowe</i>
17.00–18.00	Defilada Kompanii Honorowej Wojsk Wielkopolskich
19.00–21.00	Warsztaty historyczno-plastyczne z rekonstruktorami <i>Barwy wolności</i>

PARK LEŚNY, GODZ. 11.00-21.00

6.00–22.00	Godziny otwarcia Parku Leśnego
11.00–21.00	Strefa gastronomiczna
10.00–21.00	Wystawy stałe oraz czasowe w Parku Leśnym: - Ścieżka edukacyjna <i>Wielka Wojna</i> <i>Okupacja Sowiecka w Polsce/Bunkry</i> <i>Bitwa o Anglię – za wolność naszą i tylko naszą</i> <i>100. Rocznica obrony Europy przed komunizmem</i>
10.00–20.00	Oprowadzanie po wystawach z przewodnikiem (miejsce zbiórki przy namiocie Muzeum Historycznego) w godz.: 10.00–Wielka Wojna 11.00–Bitwa O Anglię 12.00–Okupacja Sowiecka w Polsce 13.45–Wielka Wojna 14.45–Bitwa o Anglię 15.45–Okupacja Sowiecka w Polsce 18.00–Wielka Wojna 19.00–Bitwa o Anglię 20.00–Okupacja Sowiecka w Polsce
11.00–16.00	Dioramy historyczne: - życie obozowe Wojsk Wielkopolskich - życie obozowe wojsk polskich - życie obozowe wojsk Robotniczo Chłopskiej Armii Czerwonej - ścieżka edukacyjna: punkt werbunkowy oddziałów polskich - wystawa sprzętu i wyposażenia wojsk polskich i bolszewickich

13.00–18.00

17.00–21.00

17.00–21.00

19.00–21.00

Strefa warsztatowa

- warsztaty historyczno-modelarskie *Diorama Bitwy Warszawskiej* (przerwa godz. 15.00–15.30, obowiązują zapisy pod nr. tel. 731 123 733)
- warsztaty dla dzieci, młodzieży i dorosłych

Dioramy historyczne:

- ścieżka edukacyjna – punkt werbunkowy, punkt sanitarny, trenażer do szermierki
- życie obozowe Wojsk Wielkopolskich
- życie obozowe bolszewików
- życie obozowe Wojsk Polskich
- stanowisko miotacza min 7.58 cm Minenwerfer
- stanowisko armaty Kruppa 75 mm M1903
- wystawa sprzętu i wyposażenia wojsk polskich i bolszewickich

Gra terenowa 1920

Stanowiska:

- Ubierz żołnierza
- Śledztwo
- Co można spakować do torby lekarza?
- Co to jest i do czego to służy?
- Punkt werbunkowy

Strefa sceny:

- 19.00** – prezentacja umundurowania, wyposażenia i uzbrojenia robotniczo-chłopskiej Armii Czerwonej z okresu 1918–1921
- 20.00** – Prezentacja dział Wojsk Wielkopolskich w wojnie polsko-bolszewickiej
- 20.30** – Prezentacja umundurowania, wyposażenia i uzbrojenia Wojska Polskiego w latach 1919–1921

SOBOTA, 15 SIERPANIA

RATUSZ/RYNEK, GODZ. 12.00-21.00

12.00–21.00	Wystawy czasowe w Ratuszu: - Wojna polsko-bolszewicka/Piwnica Ratuszowa - Bitwa Warszawska. Stulecie zwycięstwa/Galeria Ratuszowa
12.00–21.00	Diorama historyczna: prezentacja historycznego umundurowania wojsk z okresu II Rzeczypospolitej Polskiej
12.00–21.00	Warsztaty historyczno-plastyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych <i>Polskie czapki wojskowe</i> (przerwa godz. 16.00–17.00)
13.00–15.00	Warsztaty historyczno-plastyczne z rekonstruktorami <i>Barwy wolności</i>

* Pokazy z użyciem środków pirotechnicznych mogą powodować wysoki poziom hałasu, huku i rozbłyski. Szczególnie narażone mogą być dzieci i zwierzęta. Ze względu na wysokie natężenie hałasu nie będą wpuszczane na teren inscenizacji dzieci do 5. roku życia. Dzieci do 12. roku życia muszą być pod opieką osoby dorosłej.

** Prosimy o zachowanie ostrożności i udostępnienie drogi dla przejeżdżającego czołgu.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Dofinansowano ze środków
Narodowego Centrum Kultury
w ramach programu
„Kultura – Interwencje 2020”

Cud, albo genialne decyzje

100. rocznica Bitwy Warszawskiej

W sobotę, 15 sierpnia obchodzimy 100. rocznicę Bitwy Warszawskiej. Decydujące i zwycięskie starcie w wojnie polsko-bolszewickiej, nazywane Cudem nad Wisłą, miało wielkie znaczenie nie tylko dla Polski, ale dla całej Europy.

► Lord Edgar Vincent D'Abernon, który przed drugą wojną światową był ambasadorem Wielkiej Brytanii w Polsce, uznał Bitwę Warszawską za 18. decydującą w dziejach świata. Stwierdził, że „Gdyby bitwa pod Warszawą zakończyła się zwycięstwem bolszewików, nastąpiłby punkt zwrotny w dziejach Europy, nie ulega bowiem wątpliwości, iż z upadkiem Warszawy środkowa Europa stałaby się otworem dla propagandy komunistycznej i dla sowieckiej inwazji”. Jego zdaniem „w roku 1920 Europę zbawiła Polska”.

W Polsce, która dopiero dwa lata wcześniej odzyskała niepodległość po 123 latach niewoli, trwało scalanie trzech różnych części w jedno państwo. Każda z nich miała inną sytuację gospodarczą, społeczną, różne systemy wojskowe. Właściwie każda sfera życia wymagała odbudowy, a nierzadko budowy od zera. W takich warunkach Polacy musieli stawić opór nowemu, bardzo groźnemu zagrożeniu – Rosji Radzieckiej. Dla bolszewików pokonanie Polski byłoby pierwszym punktem w komunistycznym marszu na Europę Zachodnią. Czy wyczerpany Wielką Wojną kontynent byłby zdolny stawić opór komunistom? Prawdopodobnie nie. Gdyby sto lat temu Armia Czerwona pokonała Wojsko Polskie, świat – a na pewno Stary Kontynent – wyglądałby inaczej.

– Zatrzymaliśmy Azję, zatrzymaliśmy zbrodniczy ustrój, który zwałował wszystkie nasze tradycje, historię, obroniliśmy się przed cywilizacją, która jest nam obca – mówi dr Marek Zawadka, dyrektor Muzeum Historycznego w Lubinie. – Pierwsza taka wojna z Azją była pod Legnicą (czy gdzieś w okolicach Lubina, nikt już dokładnie nie wie) z Tatarami. Następna to Sobieski pod Wiedniem, a trzecia – tutaj pod Warszawą. To ważna rocznica, bo państwo polskie istniało zaledwie dwa lata i nagle zderzyliśmy się z postimperialną potęgą, bo jednak Rosja była potęgą, jednym z mocarstw. Zresztą, jest nim do tej pory.

Wydawało się, że w starciu z bolszewikami, których przewaga liczebna była przygniatająca, Polacy nie mają szans. Tymczasem Armia Czerwona została pokonana na polach pod Warszawą.

– Udało nam się tę bitwę wygrać, właściwie nie wiadomo, dlaczego. Wszyscy mówią o Cudzie nad Wisłą, a tak naprawdę dzięki kilku genialnym decyzjom dowódców i dzięki przewadze technologicznej – mówi dr Marek Zawadka. – Jeśli chodzi o liczebność, brutalność, zorganizowanie armii, to przewaga bolszewików była ogromna. Trzeba też wziąć pod uwagę, że bolszewicy prowadzili dramatyczne działania przeciwko naszemu narodowi. Mieli wsparcie chłopów, choć niewielkie i wsparcie zdrajców, którzy się zawsze znajdują, a także całej międzynarodowej bolszewii. Wspomnijmy choćby o strajkach dokerów i nieprzewożeniu sprzętu dla Polaków.

¹Cytaty za: https://pl.wikipedia.org/wiki/Bitwa_Warszawska

100. ROCZNICA OBRONY EUROPY PRZED KOMUNIZMEM

NOC MUZEÓW PARK LEŚNY W LUBINIE

WYSTAWY

1 ŚCIEŻKA EDUKACYJNA WIELKA WOJNA	5 WYSTAWA ZABYTKOWYCH ROWERÓW
2 WYSTAWA POLACY W OBOZACH JENIECKICH	6 WYSTAWA 100 ROCZNICA OBRONY EUROPY PRZED KOMUNIZMEM
3 WYSTAWA OKUPACJA SOWIECKA W POLSCE	7 WYSTAWA SPRZĘTU I WYPOSAŻENIA WOJSKOWEGO
4 WYSTAWA BITWA O ANGLIĘ-ZA WOLNOŚĆ WASZĄ I TYLKO WASZĄ	8 WYSTAWA 100 ROCZNICA OBRONY EUROPY PRZED KOMUNIZMEM

OBOZY WOJSKOWE

1 OBÓZ WOJSK POLSKICH	3 OBÓZ WOJSK WIELKOPOLSKICH
2 OBÓZ WOJSK ARMII CZERWONEJ	

STREFY

S STREFA SCENY	W STREFA WARSZTATOWA
G STREFA GASTRONOMICZNA	

POMNIKI PRZYRODY

1 POMNIK PRZYRODY ROBINIA AKACJOWA ROZPIĘTOŚĆ KORONY 10 M	3 POMNIK PRZYRODY SOSNA ZWYCZAJNA ROZPIĘTOŚĆ KORONY 9 M
2 POMNIK PRZYRODY ROBINIA AKACJOWA ROZPIĘTOŚĆ KORONY 18 M	4 POMNIK PRZYRODY DĄB SZYPUŁKOWY ROZPIĘTOŚĆ KORONY 20,5 M

INNE

B INSCENIZACJA HISTORYCZNA BITWY WARSZAWSKIEJ ORAZ POKAZY DYNAMICZNE	F PROJEKCJE FILMOWE
UWAGA! WYSOKI POZIOM HAŁASU PODCZAS POKAZÓW	i PUNKT INFORMACYJNY/PUNKT ZBIÓRKI ZWIEDZANIA WYSTAW Z PRZEWODNIKAMI
WC TOALETY	→ TRASA PRZEJZDU CZOŁGU- NALEŻY ZACHOWAĆ SZCZEGÓLNA OSTROŻNOŚĆ
P PARKING	A PRZYSTANEK AUTOBUSOWY
S STRZELNICA PNEUMATYCZNA	→ ŚCIEŻKA PROWADZĄCA NA POKAZY DYNAMICZNE
C STANOWISKO CZOŁGU RENAULT FT-17	

BALANCE PARK

PARK LINOWY

PIASKOWNICA INTERAKTYWNA

KROKODYL (TOR PRZESZKÓD DLA DZIECI)

Wszystkich odwiedzających Park Leśny w Lubinie podczas Nocy Muzeów prosimy o stosowanie się do poniższych zasad

Zakrywaj usta i nos.

Zdezynfekuj dłonie.

Zachowaj odstęp 2m od pozostałych użytkowników

MAGAZYN MUZEALNY

Opowieści z przeszłości...

Nr 5 | sierpień 2020 | wydanie specjalne

WYSTAWY I WYDARZENIA | EDUKACJA I PUBLIKACJE

Oblicza wojny polsko-bolszewickiej – dwie wystawy w ratuszu

W ramach tegorocznej Nocy Muzeów, która poświęcona jest знаменnej 100. rocznicy obrony Europy przed komunizmem, w ratuszu prezentujemy dwie ekspozycje przybliżające wysiłek zbrojny i ideologiczny w walce o obronę niepodległości Polski i uratowanie Europy przed bolszewizmem.

► Przez trzy dni (14–16 VIII br.) w ratuszowej piwnicy zobaczyć będzie można wystawę pt. „Wojna polsko-bolszewicka”, natomiast w Galerii Ratuszowej ekspozycję pt. „Bitwa Warszawska. Stulecie zwycięstwa”.

Wystawa pt. „Wojna polsko-bolszewicka” składa się z reprodukcji archiwalnych dokumentów, przede wszystkim propagandowych plakatów. Konflikt ten przybierał różnorodne oblicza. Walki prowadzili żołnierze, tocząc zażarte boje z czerwonoarmistami, oraz politycy i mężowie stanu, zabiegając o pomoc państw europejskich. Bój toczyli również twórcy propagandy. Ich najważniejszym orężem były sugestywne plakaty, które – umieszczane w miejscach publicznych – miały w jednoznaczny sposób oddziaływać na świadomość społeczną. Ekspozycja ukazuje dwie przeciwstawne postawy wojny ideologicznej ówczesnych czasów: polski sprzeciw wobec bolszewickiej agresji oraz sowiecką propagandę.

Ekspozycja pt. „Bitwa Warszawska. Stulecie zwycięstwa” przybliży najważniejsze fakty i postaci związane z decydującą bitwą wojny polsko-bolszewickiej, która miała miejsce w dniach 13–15 sierpnia 1920 roku na przedpolach Warszawy. Określana mianem Cudu nad Wisłą i uznawana za 18. przełomową bitwę w historii świata, zadecydowała o zachowaniu przez Polskę niepodległości i uratowaniu Europy przed bolszewizmem. Wystawa przygotowana przez Biuro Programu „Niepodległa” we współpracy z Muzeum Wojska Polskiego prezentuje jej przyczyny, przebieg oraz konsekwencje.

Ścieżka edukacyjna Wielka Wojna
str. 6

Bitwa o Anglę - Za wolność waszą
i tylko waszą, str. 11

Okupacja Sowiecka w Polsce
str. 12

muzeum-lubin.pl

Ścieżka edukacyjna Wielka Wojna

Park Leśny to miejsce, gdzie można bliżej poznać m.in. historię pierwszej wojny światowej. Pomiedzy drzewami kryją się nie tylko świetnie zachowane pozostałości po dawnej strzelnicy artyleryjskiej, ale także część plenerowa Muzeum Historycznego w Lubinie.

► Najważniejszym jej elementem jest stała wystawa poświęcona pierwszej wojnie światowej pomyślana jako ścieżka edukacyjna pt. „Wielka Wojna”. Składają się na nią okopy – takie jak te, w których wiele miesięcy spędzali żołnierze walczący na frontach I wojny światowej. Całości dopełniają wagony i kontenery, w których znajduje się dalsza część ekspozycji poświęconej walkom toczonym w latach 1914–1918.

Przejsie przez frontowe zaplecze zaczyna się od punktu poboru do Legionów Polskich, dalej można zobaczyć część ćwiczebną, okopowe kwatery żołnierzy, polową, kwaterę oficera, kaplicę polową i szpital polowy.

W wyłożonych drewnianymi palami oraz falistą blachą okopach można poczytać informacje o najważniejszych bitwach Wielkiej Wojny,

a także gazety z lat 1914–1918. W kontenerach wystawowych prezentowane są m.in. wykazy nazwisk rannych, poległych i zaginionych, listy do żołnierzy i te pisane przez nich, a także fragmenty archiwalnych filmów kręconych na froncie. Wystawę zmyka galeria grafik wojennych Leona Wyczółkowskiego.

W ciągnących się na odcinku kilkuset metrów krętych okopach w czasie Nocy Muzeów obozują grupy rekonstrukcyjne, inscenizując sceny wojenne.

Wystawa czynna codziennie w godzinach 10.00–18.00, zwiedzanie z przewodnikiem codziennie o godz. 10.00 i 13.45. Wstęp wolny.

Gdzie Nas szukać?

muzeum-lubin.pl

/MuzeumLubin/

@muzeum.lubin

/ParkLesnyLinowyLubin/

@parklesnylubin

MAGAZYN MUZEALNY

AKTUALNOŚCI

Nr 5 | sierpień 2020 | wydanie specjalne

WYSTAWY I WYDARZENIA | EDUKACJA I PUBLIKACJE

Terenowa gra miejska 1920

► Zapraszamy do uczestnictwa w pierwszej grze miejskiej przygotowanej przez Muzeum Historyczne w Lubinie. 14 sierpnia br. od godziny 15.00 do 19.00 będzie można wcielić się w postać żołnierza Wojska Polskiego sprzed 100 lat, przed którym postawiono niebagatelne zadanie. Uczestnicy tej historycznej łamigłówki zmierzą się z wyzwaniem dostarczenia do sztabu dowodzenia ważnego meldunku. Pełna treść tej wojskowej depechy możliwa będzie do skompletowania podczas wizyt w miejscach takich jak: koszary, szpital polowy, kwatera żandarmerii czy Biuro Propagandy. W każdym z tych miejsc czekać na Was będą zadania. Poprawne ich wyko-

nanie da szansę zdobycia pełnej treści meldunku..., a nie będą to przelewki, bowiem od Waszego zaangażowania zależeć będą losy Bitwy Warszawskiej! Wyzwanie rozpoczynamy od wizyty w Punkcie Werbunkowym zlokalizowanym w budynku ratusza. Drużyny biorące udział w grze mogą składać się maksymalnie z czterech osób. Udział w zabawie wymaga wcześniejszego zgłoszenia, podczas którego ustalona zostanie dokładna godzina zgłoszenia się do Punktu Werbunkowego. **Zapisów dokonać można osobiście: Muzeum Historyczne w Lubinie, ul. Rynek 23 (ratusz), pokój 23 lub telefonicznie: 76 754 45 00**

Wydawnicze zapowiedzi
str. 8

Wydawnicze nowości
str. 9

Gra terenowa w Parku Leśnym
str. 10

muzeum-lubin.pl

Wydawnicze zapowiedzi

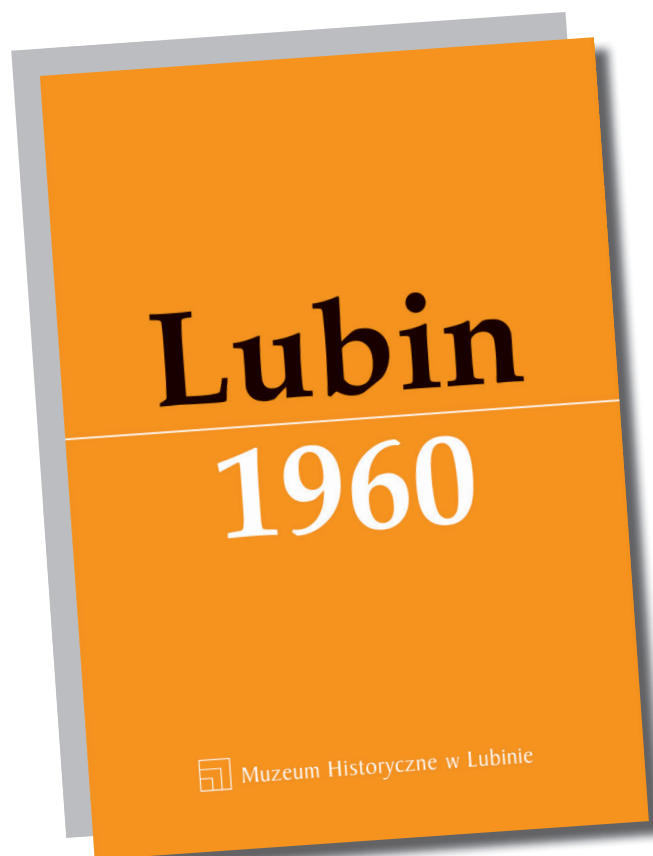
Lubin 1960. Obraz miasta w świetle dokumentów i prasy

► W tym roku Muzeum Historyczne w Lubinie we współpracy z Instytutem Śląskim w Opolu rozpoczyna publikację serii wydawniczej poświęconej dziejom stolicy polskiej miedzi po II wojnie światowej. Poszczególne tomy będą zawierały wybór materiałów źródłowych (dokumentów archiwalnych i artykułów prasowych) opisujących codzienność Lubina i jego mieszkańców, rok po roku, w latach 1945–1990.

Pierwszy tom, który właśnie opuścił taśmę drukarską, dotyczy roku 1960, kiedy na dobre rozpoczęła się budowa kopalni miedzi, a co za tym idzie – przemiana małego, wciąż noszącego ślady wojny miasteczka w stolicę jednego z najważniejszych w kraju ośrodków przemysłowych.

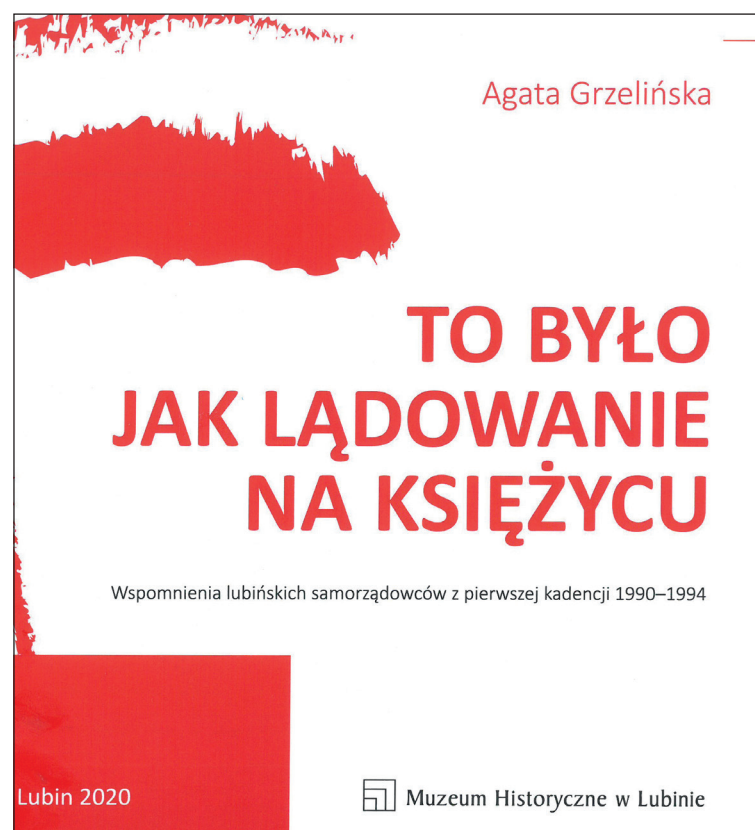
W Lubinie roku 1960 „stare” spotkało się z „nowym”. To pierwsze symbolizowały między innymi ruiny kamienic na rynku (ówczesnym pl. Wolności), zły stan techniczny przeludnionych budynków, brak wody w kranach na wyższych kondygnacjach, nieczynna od wojny gazownia, fatalny stan sanitarny miasteczka czy też kury i gęsi na skwerach w centrum. „Nowe” to rozpoczynająca się budowa kopalni, w związku z którą do miasta przybywają specjaliści od prac górniczych, którym trzeba zapewnić dach nad głową, odpowiednio zaopatrzone sklepy, właściwą opiekę medyczną czy też rozrywkę po pracy. Podczas uroczystej sesji miejskiej rady narodowej z okazji 15-lecia „wyzwolenia” Lubina jej przewodniczący stwierdził, że „gdy przyjdzie nam dożyć chwili 25-lecia wyzwolenia naszego miasta, to dzisiejsi obywatele go nie poznają” i bez wątpienia miał rację.

Odnalezione dokumenty i prasowe notatki, które zamieszczone zostały w przygotowywanej publikacji wraz z autorskimi komentarzami, wspaniale opisują ówczesną rzeczywistość i szybko zachodzące przeobrażenia. Nasza publikacja skierowana jest zarówno do mieszkańców miasta i miłośników jego przeszłości, którzy dzięki niej będą mogli odbyć prawdziwą podróż w czasie, jak i do wszystkich zainteresowanych dziejami Dolnego Śląska oraz historią społeczną PRL.

Okładka publikacji „Lubin 1960”

Okładka publikacji „To było jak lądowanie na księżycu”

Jak lądowanie na Księżycu, czyli wspomnienia samorządowców

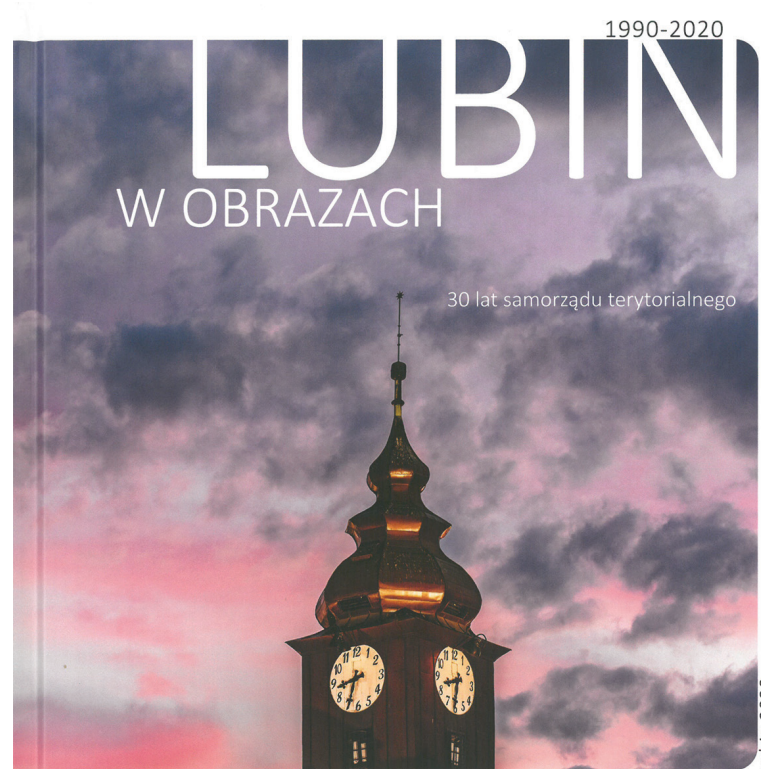
► W tym roku minęło 30 lat od pierwszych wyborów samorządowych. Rada miejska wybrana 27 maja 1994 roku liczyła wtedy 40 radnych, a miastem rządził siedmioosobowy zarząd. To był początek wielkich zmian w Lubinie i w całej Polsce. Opowiada o nich wydana przez Muzeum Historyczne w Lubinie książka Agaty Grzelińskiej pt. „To było jak lądowanie na Księżycu. Wspomnienia lubińskich samorządowców z pierwszej kadencji 1990–1994”. Tak właśnie powiedział jeden z rozmówców, radny pierwszej kadencji samorządu lubińskiego. Sytuację, w jakiej przyszło im rządzić miastem, porównał do lądowania człowieka na Księżycu. I nie przesadził – 8 lat wcześniej na ulicach Lubina z rąk milicjantów zginęli ludzie, w pobliskiej Legnicy wciąż stacjonowały radzieckie wojska, w kasie dramatycznie brakowało pieniędzy, przepisy dopiero się rodziły, na każdym kroku piętrzyły się trudności. Wszystkich jednak przepełniał niesamowity entuzjazm.

To kolejna już publikacja z serii *Biblioteka Muzeum Historycznego w Lubinie*, która opowiada o niezwykłych ludziach – odważnych, pracowitych, gotowych do ciężkiej pracy i niedbających o korzyści. O ludziach, których połączył wspólny cel i którzy oddali kawał swojego życia Lubinowi. Autorka zebrała wspomnienia prawie wszystkich żyjących ówczesnych radnych i członków zarządu miasta (na rozmowę nie zgodziła się tylko jedna osoba). Czytelnik znajdzie też wspomnienia o ludziach, których nie ma już wśród nas, a którzy – pracując w pierwszym lubińskim samorządzie – nie szczędzili czasu ani energii dla miasta. Chcieli je odmienić na lepsze. I to im się udało. Każdy z rozmówców opowiedział, jak pamięta tamten niezwykły czas i jak ocenia to, co wtedy wspólnie zrobili. Opowieść prezydenta, wiceprezydenta, członków zarządu i radnych uzupełnia kierownik biura ówczesnej rady miejskiej. Jeśli chcą Państwo przypomnieć sobie albo dowiedzieć się, jak wyglądał Lubin trzy dekady temu, warto sięgnąć po tę książkę.

Wydawnicze nowości

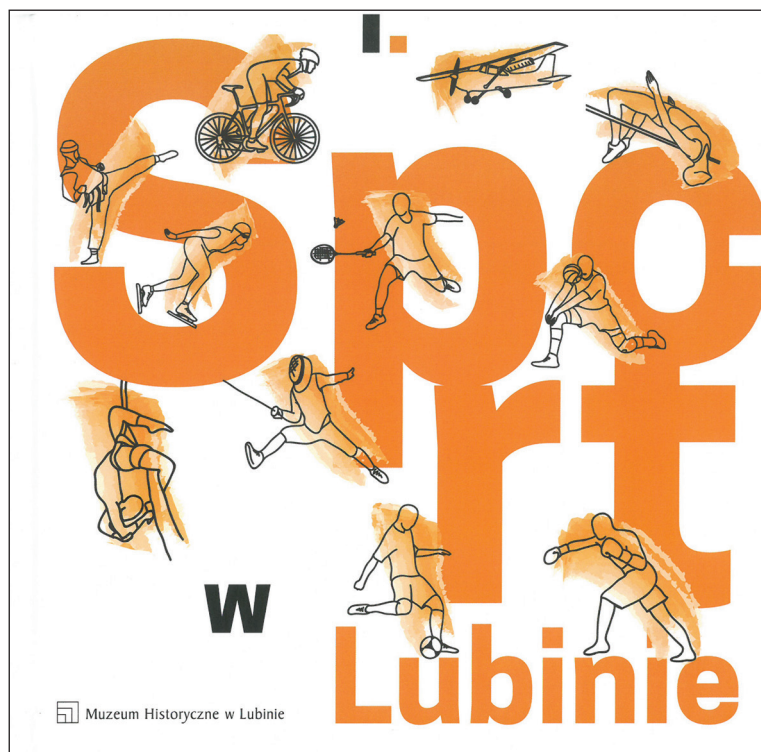
Lubin w obrazach. 30 lat samorządu terytorialnego

► Trzydzieści lat temu, dokładnie 27 maja 1990 roku, odbyły się pierwsze wybory samorządowe. Z tej okazji Muzeum Historyczne w Lubinie wydało książkę zatytułowaną „Lubin w obrazach. 30 lat samorządu terytorialnego”. Czytelnicy znajdą w niej podsumowanie trzech dekad, w czasie których miasto przeszło prawdziwą metamorfozę. Ze smutnego, szarego, komunistycznego ośrodka przemysłowego stało się nowoczesnym, kolorowym, wygodnym i przyjaznym mieszkańcom miejscem do życia. Wydawnictwo pod redakcją Justyny Karlińskiej i Marka Zawadki to też przede wszystkim opowieść o ludziach, którzy przez 30 lat zarządzali Lubinem jako prezydenci, wiceprezydenci, członkowie zarządu miasta i radni. W jednym miejscu zostały zebrane nazwiska wszystkich tych osób. Publikacja zawiera też kalendarium z minionego 30-lecia, opis najważniejszych inwestycji samorządowych i przedsięwzięć, mnóstwo zdjęć archiwalnych i współczesnych, a także prezentację miejskich instytucji, parków czy obiektów sportowych. „Lubin w obrazach. 30 lat samorządu terytorialnego” można nabyć w Muzeum Historycznym w Lubinie (w ratuszu) w cenie 60 zł.

Sport w Lubinie

► Piłka nożna, piłka ręczna, łyżwiarstwo szybkie, ale też akrobatyka, szybownictwo, taekwon-do, boks i bilard. To tylko kilka dyscyplin uprawianych w stolicy polskiej miedzi. Sport to jedna z tych dziedzin życia, bez których Lubin nie mógłby się obejść. Niemal od początku, gdy do małego miasteczka na Dolnym Śląsku zaczęli napływać nowi mieszkańcy, rodziło się w nim i rozwijało życie sportowe. Po pięciu dekadach doczekało się ono opisu. Muzeum Historyczne w Lubinie wiosną 2020 roku wydało książkę Justyny Karlińskiej „Sport w Lubinie”. Publikacja liczy ponad 200 stron. Autorka przedstawiła na nich 31 różnych dyscyplin oraz kluby sportowe działające w mieście. Czytelnicy znajdą też biogramy kilku czołowych – byłych i obecnych – sportowców, którzy swoją karierę i życie osobiste związali z Lubinem. A są wśród nich postacie mocno utytułowane, znane zarówno na polskich, europejskich, jak i światowych arenach. Książka zawiera wiele zdjęć oraz kalendarium najważniejszych wydarzeń sportowych po 1945 roku. Monografię lubińskiego sportu można kupić w Muzeum Historycznym w Lubinie (w ratuszu) w cenie 60 zł.

magazyn muzealny

sekretariat@muzeum.lubin.pl

/MuzeumLubin/

@muzeum.lubin

Magazyn muzealny nr 5 | wydanie specjalne | Lubin 2020 | Wydawca: Muzeum Historyczne w Lubinie | www.muzeum-lubin.pl | Adres: Rynek 28, 59-300 Lubin | Kontakt: sekretariat@muzeum.lubin.pl, tel. 76 749 69 69, fax 76 754 18 00 | Druk: Polska Press Sp. z o.o., Oddział Poligrafia, Drukarnia w Sosnowcu

Muzeum Historyczne w Lubinie

muzeum-lubin.pl

1920 – gra terenowa dla dzieci i rodziców w Parku Leśnym

Zadania

- 1. Ubierz żołnierza** – uczestnicy dostają rysunek poglądowy żołnierzy polskich, bolszewickich lub niemieckich, miks wyposażenia sylwetek i muszą wspólnie poprawnie ubrać manekin w odpowiedni mundur.
- 2. Śledztwo** – uczestnicy dostają opis sylwetek np. „jestem żołnierzem armii X, mam kurtkę w takim i takim kolorze oraz takie i takie wyposażenie”. Uczestnik musi wskazać wśród rekonstruktorów, kto nosi opisany mundur.
- 3. Co można spakować do torby lekarza?** – uczestnicy dostają miks przedmiotów mniej lub bardziej związanych z medycyną w okresie 1920 roku i muszą wskazać, które z nich nadają się dla doktora.
- 4. Co to jest i do czego to służy?** – każdy uczestnik losuje przedmiot i musi odgadnąć, jak się nazywa i jaka jest jego funkcja.
- 5. Punkt werbunkowy** – uczestnicy tej stacji zostaną ochotnikami, którzy zaciągną się do wojska, otrzymają stosowne zaświadczenia, przejdą krótką kwalifikację lekarską, a następnie zostaną przekazani pod opiekę kaprała, który zrobi im szkolenie musztry.

Historia wcale nie jest nudna. Można ją poznawać na różne sposoby. Aby zachęcić dzieci, młodzież oraz rodziców do poznania historii naszego kraju, Stowarzyszenie Sport-ART. i Muzeum Historyczne w Lubinie (jako partner) organizują grę terenową „1920”. To rok, w którym Polacy wykazali się wielką odwagą i bohaterstwem. To rok, w którym genialna strategia polskich dowódców i postęp technologiczny zdecydowały o wygranej w jednej z najważniejszych bitew świata. W sierpniu 1920 roku to Polacy wygrali Bitwę Warszawską, a tym samym wojnę z bolszewikami i obronili Europę przed komunizmem.

Termin: 14–16 sierpnia 2020

piątek, 14 sierpnia, godz. 17.00–21.00

sobota, 15 sierpnia, godz. 12.00–16.00 i 19.00–21.00

niedziela, 16 sierpnia, godz. 11.00–16.00

Miejsce: Park Leśny, ul. Kwiatowa

Zasady: Gra polega na pobraniu karty gry w punkcie informacyjnym, który mieści się na terenie Parku Leśnego przy wejściu na wystawę „Wielka Wojna”. Karta zawiera podstawowe informacje adresowe, oraz stacje, gdzie mają się udać dzieci z rodzicami/opiekunami, aby wykonać zadania i zdobyć pieczętkę.

Gra składa się z 5 stanowisk z rekonstruktorami, którzy będą nadzorować wykonywanie zadań oraz przyznawać pieczętki.

Po zdobyciu wszystkich pieczętek uczestnicy powinni wrócić do punktu informacyjnego, gdzie dostaną pamiątkowy upominek.

Zapraszamy!

Dofinansowano ze środków Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022 w ramach Programu Dotacyjnego „Koalicje dla Niepodległej”

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Gdzie Nas szukać?

/ParkLesnyLinowyLubin/

@parklesnylubin

muzeum-lubin.pl

Bitwa o Anglię – Za wolność waszą i tylko waszą

Pierwszy raz w historii tak wielka bitwa rozgrywała się wyłącznie w przestworzach. Za to nie pierwszy raz polscy żołnierze walczyli nie tylko o swoją wolność. Bitwa o Anglię, bo o niej mowa, to jedna z najjaśniejszych kart w historii polskiej wojskowości. Choć nieba nad Wielką Brytanią broniło w sumie „zaledwie” 145 polskich pilotów (większość służyła w brytyjskich dywizjonach), to ich zasługi do dziś budzą podziw zachodnich aliantów.

► Właśnie tym niezwykłym ludziom, z których 28 bardzo młodo oddało życie, poświęcona jest wystawa „Bitwa o Anglię – Za wolność waszą i tylko waszą” prezentowana w Parku Leśnym w Lubinie. Przygotowana przez Muzeum Historyczne ekspozycja przedstawia niezwykle historie polskich asów przestworzy i ich alianckich przyjaciół. Pomaga prześledzić przebieg kampanii wrześniowej z perspektywy Polskich Sił Powietrznych, następnie pokazuje przedzieranie się polskich pilotów przez Rumunię do Francji, a stamtąd potem do Wielkiej Brytanii, wreszcie samą bitwę o Anglię.

Odwiedzający wystawę dowiadują się, w jakich warunkach żyli polscy i angielscy lotnicy, mają okazję zobaczyć modele samolotów biorących udział w walce o wolność Anglii, a w efekcie całej Europy. Prawdziwą gratką jest replika (w skali 1:1) samolotu Hawker Hurricane – takiego, jakim latali Polacy służący w Dywizjonach 302 i 303, a także w winnych formacjach RAF.

Wystawa czynna codziennie w godzinach 10.00–18.00, zwiedzanie z przewodnikiem codziennie o godz. 11.00 i 14.45. Wstęp wolny.

magazyn muzealny

Magazyn muzealny nr 5 | wydanie specjalne | Lubin 2020 | Wydawca: Muzeum Historyczne w Lubinie | www.muzeum-lubin.pl | Adres: Rynek 28, 59-300 Lubin |

Kontakt: sekretariat@muzeum.lubin.pl, tel. 76 49 69 69, fax 76 754 18 00 |

Muzeum Historyczne w Lubinie

muzeum-lubin.pl

Okupacja sowiecka w Polsce

Na terenie Parku Leśnego znajdują się cztery bunkry wybudowane po II wojnie światowej przez stacjonujące w Lubinie do połowy lat 60. wojska radzieckie. Po ponad 40 latach nieużywania bunkry zostały oczyszczone, odremontowane i zaadaptowane na sale wystawiennicze przez Muzeum Historyczne w Lubinie.

► Znajduje się w nich ekspozycja stała zatytułowana „Okupacja sowiecka 1939–1993”. Jest to multimedialna wystawa składająca się z czterech części. Pierwsza pt. „Sowieckie piekło” przedstawia zdradziecką napadź Związku Radzieckiego na Polskę 17 września 1939 roku oraz sytuację na początku II wojny światowej na wschodnich terenach Rzeczypospolitej, a także deportacje Polaków na Syberię i w głąb ZSRR.

Druga część nosi tytuł „Zbrodnia katyńska”. Jest poświęcona zbrodni wojennej i jej ofiarom – tysiącom polskich oficerów zamordowanych przez NKWD. Prezentowane są tu też m.in. wspomnienia ludzi, którzy przeżyli przymusowy pobyt na Syberii i w Kazachstanie, gdzie zostali wywiezieni przez Rosjan.

W bunkrach nr 3 i 4 umieszczone są kolejne dwie części ekspozycji dotyczące trwającej ponad pół wieku okupacji sowieckiej na ziemiach polskich. Zwiedzający mogą w nich obejrzeć m.in. umundurowanie radzieckich formacji wojskowych, w tym lotniczych, broń, sprzęt radiolokacyjny, materiały multimedialne, zdjęcia i dokumenty. Warto zwrócić uwagę na kilkudziesięciostronicowy „Spis przedsiębiorstw, które na podstawie decyzji G.K.O. podlegają wywozowi do ZSRR”. Jest to wykaz zakładów i sprzętu przemysłowego z terenu Polski, który w 1945 roku GKO, czyli radziecki Państwowy Komitet Obrony przeznaczył do wywozu do ZSRR. Jest też mapa pokazująca rozmieszczenie Północnej Grupy Wojsk Armii Radzieckiej (PGWAR) na terenie Polski.

Wystawa czynna codziennie w godzinach 10.00–18.00, zwiedzanie z przewodnikiem codziennie o godz. 12.00 i 15.45. Wstęp wolny.

Nowy gatunek w lubińskim zoo

Najliczniejszą grupą zwierząt w wiejskiej zagrodzie lubińskiego ogrodu zoologicznego są przedstawiciele gatunków polskich. W piątek 14 sierpnia 2020 r. dołączył do nich kolejny.

Rodzime gatunki zwierząt gospodarskich zamieszkują lubiński ogród zoologiczny od momentu otwarcia. Pierwszymi polskimi gatunkami w inwentarzu lubińskiego zoo były: koza karpacka, owca wrzosówka, zielononóżka kuropatwiana oraz czubotka polska brodata miniaturowa.

Od 2017 r. kolekcja uzupełniana jest o kolejne polskie gatunki: kozę sandomierską i owcę olkuszą. Tegoroczną premierą jest kolejny gatunek: krowa białogrzbieta. W kolejnych latach planowane jest sprowadzenie m.in. polskiej rasy świń.

Rasa białogrzbieta uznawana jest za odtworzoną. W XIX w. była

szeroko rozpowszechniona na terenach na wschód od Wisły. W okresie międzywojennym stanowiła już tylko ok. 10% pogłowia bydła w Polsce. Od lat 70. XX w. bydło białogrzbieta uznawane było za wymarłe. Z hodowli wyparte zostało przez rasy bardziej wydajne.

Od lat 90. Katedra Hodowli Bydła Uniwersytetu Lubelskiego prowadzi restytucję bydła białogrzbieta. Prace prowadzone były pod kierunkiem prof. dr hab. Zygmunta Litwińczuka. Uwieńczeniem sukcesu było otwarcie przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w 2003 r., ksiąg hodowlanych dla rasy białogrzbieta. Krowy rasy białogrzbieta, wpisano na światową listę ras podlegających ochronie zasobów genetycznych.

W 2004 r. liczebność populacji wyniosła ok. 100 szt. (gł. w regionie nadbużańskim oraz na Podlasiu. W 2009 r. ilość się podwoiła i rośnie. Obecnie pogłowie to ponad 400 osobników.

(zoolubin)

NOC DINOZAUROW 14-16 SIERPNIA 2020

ZOOLUBIN.PL

14 sierpnia 2020 r.

/ piątek

10.00 – premiera nowego gatunku

gdzie: duży wybieg przy zagrodzie zwierząt gospodarskich

20.30-23.00 – oświetlenie figur dinozaurów

21.00-23.00

otwarte bramy: MPWiK i Castorama (brama Tesco zamknięta)

15-16 sierpnia 2020 r.

/ sobota i niedziela

20.30-23.00 – oświetlenie figur dinozaurów

gdzie: Szlak Dinozaurów

WYSTAWY I WYDARZENIA | EDUKACJA I PUBLIKACJE

SOBOTA, 15 SIERPNIA

PARK LEŚNY, GODZ. 12.00-22.00

6.00–23.00
10.00–22.00
9.00–12.00

Godziny otwarcia Parku Leśnego
Strefa gastronomiczna
Bieg w 100-lecie obrony Europy przed komunizmem

- 9.00–Marsz z kijkami, Nordic Walking
- 9.30–Bieg Dzieci
- 10.30–Bieg Główny

Organizator: Stowarzyszenie SPORT-ART

10.00–21.00

Wystawy stałe oraz czasowe w Parku Leśnym:

- Ścieżka edukacyjna *Wielka Wojna*
- *Okupacja Sowiecka w Polsce/Bunkry*
- *Bitwa o Anglię–za wolność waszą i tylko waszą*
- *100. Rocznica obrony Europy przed komunizmem*

10.00–20.00

Oprowadzanie po wystawach z przewodnikiem
(miejsce zbiórki przy namiocie Muzeum Historycznego) w godz.:

- 10.00 – Wielka Wojna
- 11.00 – Bitwa O Anglię
- 12.00 – Okupacja Sowiecka w Polsce
- 13.45 – Wielka Wojna
- 14.45 – Bitwa o Anglię
- 15.45 – Okupacja Sowiecka w Polsce
- 18.00 – Wielka Wojna
- 19.00 – Bitwa o Anglię
- 20.00 – Okupacja Sowiecka w Polsce

12.00–16.00/
19.00–22.00

Dioramy historyczne:

- życie obozowe Wojsk Wielkopolskich
- życie obozowe wojsk polskich
- życie obozowe bolszewików
- ścieżka edukacyjna: punkt werbunkowy, punkt sanitarny, trenażer do szermierki
- stanowisko miotacza min 7.58 cm Minenwerfer
- stanowisko armaty Kruppa 75 mm M1903
- wystawa sprzętu i wyposażenia wojsk polskich i bolszewickich
- stanowisko czołgu Renault FT-17
- prezentacja rowerów zabytkowych z okresu lat 30. i 40.(teren przy wystawie *Bitwa o Anglię*)

12.00–16.00/
19.00–21.00

Gra terenowa 1920

Stanowiska:

- Ubierz żołnierza
- Śledztwo
- Co można spakować do torby lekarza?
- Co to jest i do czego to służy?
- Punkt werbunkowy

13.00–18.00

Strefa warsztatowa

- warsztaty historyczno-modelarskie *Diorama Bitwy Warszawskiej* (przerwa godz.15.00–15.30, obowiązują zapisy pod nr. tel. 731 123 733)
- warsztaty dla dzieci, młodzieży i dorosłych

13.00–19.00

Pokazy dynamiczne:

- 13.00–przejazd czołgu Renault FT-17–strzelnica–aleja z osiami z czerwonej cegły**
- 16.00–przejazd czołgu Renault FT-17–przejazd czołgu na teren inscenizacji**
- 18.00–19.00–**Inscenizacja historyczna *Bitwa Warszawska****–polana przy wyjściu w kierunku Chróstnika,
- 19.00–przejazd czołgu Renault FT-17–powrót czołgu na swoje stanowisko**

14.00–21.00

Strefa sceny:

- 14.00–prezentacja umundurowania, wyposażenia i uzbrojenia uczestników rosyjskiej wojny domowej
- 15.00–prezentacja umundurowania, wyposażenia i uzbrojenia Wojska Polskiego z okresu 1919–1921 oraz Wojsk Wielkopolskich, rowerowy pokaz mody cywilnej z okresu lat 30. i 40.
- 16.00–prezentacja sprzętu ciężkiego Wojsk Wielkopolskich
- 20.00–pokaz wyszkolenia pn. *Kula głupia bagnet zuch* oraz zawody pułkowe

15.00–20.00

Strzelnica pneumatyczna: na stanowisku m.in. karabiny, karabiny ASG, „wiatrówki”, łuk refleksyjny (stanowisko z kulochwytem na końcu strefy gastronomicznej)

NIEDZIELA, 16 SIERPNIA

RATUSZ/RYNEK, GODZ. 12.00-21.00

12.00–21.00

Wystawy czasowe w Ratuszu:

- *Wojna polsko-bolszewicka*/Piwnica Ratuszowa
- *Bitwa Warszawska. Stulecie zwycięstwa*/Galeria Ratuszowa

PARK LEŚNY, GODZ. 10.00-17.00

6.00–22.00

Godziny otwarcia Parku Leśnego

10.00–20.00

Strefa gastronomiczna

10.00–20.00

Wystawy stałe oraz czasowe w Parku Leśnym:

- Ścieżka edukacyjna *Wielka Wojna*
- *Okupacja Sowiecka w Polsce/Bunkry*
- *Bitwa o Anglię–za wolność waszą i tylko waszą*
- *100. Rocznica obrony Europy przed komunizmem*

10.00–15.45

Oprowadzanie po wystawach z przewodnikiem

(miejsce zbiórki przy namiocie Muzeum Historycznego) w godz.:

- 10.00–Wielka Wojna
- 11.00– Bitwa o Anglię
- 12.00–Okupacja Sowiecka w Polsce
- 13.45–Wielka Wojna
- 14.45–Bitwa o Anglię
- 15.45–Okupacja Sowiecka w Polsce

10.00–17.00

Dioramy historyczne:

- życie obozowe Wojsk Wielkopolskich
- życie obozowe wojsk polskich
- życie obozowe bolszewików
- ścieżka edukacyjna: punkt werbunkowy, punkt sanitarny, trenażer do szermierki
- stanowisko miotacza Min 7.58 cm Minenwerfer
- stanowisko armaty Kruppa 75 mm M1903
- wystawa sprzętu i wyposażenia wojsk polskich i bolszewickich
- stanowisko czołgu Renault FT-17
- prezentacja rowerów zabytkowych z okresu lat 30. i 40. (teren przy wystawie *Bitwa o Anglię*)

11.00–16.00

Gra terenowa 1920

Stanowiska:

- Ubierz żołnierza
- Śledztwo
- Co można spakować do torby lekarza?
- Co to jest i do czego to służy?
- Punkt werbunkowy

11.00–16.00

Strzelnica pneumatyczna: na stanowisku m.in. karabiny, karabiny ASG, „wiatrówki”, łuk refleksyjny (stanowisko z kulochwytem na końcu strefy gastronomicznej)

12.00–16.00

Strefa sceny:

- 12.00–pokaz mody cywilnej z okresu 1910–1920
- 13.00–rowerowy pokaz mody cywilnej z lat 30. i 40.
- 16.00–musztra Wojsk Wielkopolskich

12.00–17.00

Strefa warsztatowa

Warsztaty dla dzieci, młodzieży i dorosłych

13.00–18.00

Strefa warsztatowa

- warsztaty historyczno-modelarskie *Diorama Bitwy Warszawskiej* (przerwa godz.15.00–15.30, obowiązują zapisy pod nr. tel. 731 123 733)

13.00–17.00

Pokazy dynamiczne:

- 13.00–przejazd czołgu Renault FT-17–strzelnica–aleja z osiami z czerwonej cegły**
- 14.00–*Karabin maszynowy–Król Okopów*–pokaz wyszkolenia obsługi Lekkiego Karabinu Maszynowego MG08/16*–polana przy wyjściu w kierunku Chróstnika
- 15.00–*Sekcja strzelecka w natarciu*–pokaz wyszkolenia formacji stosowanych w czasie walk*–polana przy wyjściu w kierunku Chróstnika
- 16.00–*Artyleria–Bóg Wojny*–pokaz wyszkolenia użycia dział oraz strzelania ćwiczebne*–polana przy wyjściu w kierunku Chróstnika,
- 17.00–przejazd czołgu Renault FT-17–strzelnica, aleja z osiami z czerwonej cegły**

Zapraszamy na BASENY ZEWNĘTRZNE W LUBINIE

Czynne do końca wakacji

CODZIENNIE
od 10.00 do 20.00

Lubin, ul. Odrodzenia 28B

SIERPIEŃ 14-16 LUBIN SPOTKAJMY SIĘ NA RYNKU

PIWO - KONCERTY - KONKURSY - POKAZY - FOOD TRUCKI

WWW.LOTNYFESTIWALPIWA.PL

**LOTNY
FESTIWAL
PIWA**

ORGANIZATORZY

PATRONAT MEDIALNY

www.lubin.pl

